

CIRKO

**CIRKO - UUDEN
SIRKUKSEN KESKUS**

**VUOSIKERTOMUS
2024**

Kannen kuva: Arctic Ensemble: *Ensembled*

Kuvaaja: Mikko Pirinen

SISÄLLYSLUETTELO

CIRKO VUONNA 2024	1
TOIMINTA JA TAUSTAT	2
HALLINTO JA HENKILÖSTÖ	3
CIRKON HALLITUS	3
CIRKON VAKINAINEN HENKILÖKUNTA	3
TOIMITILAT	4
STRATEGINEN KEHITYSTYÖ	4
TALOUS	4
VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI	6
YRITYSYHTEISTYÖ JA KUMPPANUUDET	7
ESITYSTOIMINTA	7
KAUSIOHJELMA	8
YHTEISTUOTETUT TEOKSET	8
YHTEISTYÖFESTIVAALIT	8
YHTEISTUOTANTO JA TEOSVÄLITYS	8
VIERAILUOHJELMA JA TILAVUOKRAUS	9
VIERAILUOHJELMAN TEOKSET	9
TAITEELLINEN KEHITTÄMINEN	9
RESIDENSSIOHJELMA	9
RESIDENSSIOHJELMAN RYHMÄT JA TEOKSET	9
TAITEELLISEN AJATTELUN AKATEMIA	10
LOISTO-HANKE	11
TAITEILJOIDEN TYÖKALUPAKKI	11
YHTEISÖSUUNTAINEN JA -LÄHTÖINEN TOIMINTA	11
YLEISÖKESKUSTELUT	12
AVOIMET HARJOITUKSET	12
MUU YHTEISÖSUUNTAINEN JA -LÄHTÖINEN TOIMINTA	12
KANSAINVÄLINEN TOIMINTA	12
CIRCUSNEXT 2017–2025	12
VERKOSTOT	12
CIRCOSTRADA	13
BALTIC NORDIC CIRCUS NETWORK	13
W/ YHTEISTUOTANTOVERKOSTO	13
MUUT KANSAINVÄLISET TAPAHTUMAT	13

CIRKO VUONNA 2024

Tämä vuosikertomus esittelee Cirko – Uuden sirkuksen keskus ry:n (2051058-5) toimintaa vuonna 2024.

Cirko – Uuden sirkuksen keskus ry on vuonna 2004 perustettu voittoa tavoittelematon aatteellinen yhdistys, jonka päätehtävät ovat kehittää sirkusta taiteena ja edistää sirkuksen ammattimaista toimintaa. Yhdistyksen ylläpitämä Cirko-keskus Helsingin Suvilahdessa on nykysirkuksen taiteellinen kehityskeskus ja presentteri. Cirko on toiminut Suvilahdessa jo vuodesta 2011. Cirko toteuttaa tehtävänsä järjestämällä ympärivuotista esitystoimintaa sekä taiteelliseen kehitykseen tähtävää residenssi- ja hanketoimintaa. Cirkolla on 118 jäsentä (96 vuonna 2023 ja 71 vuonna 2022). Jäsenmäärä on yli kaksinkertaistunut vuosien 2022–2024 aikana.

Paikallisella tasolla Cirkon tavoitteena on järjestää kuukausittain sirkustaidetta näkyväksi tuovia ilmaisia tapahtumia, kuten residenssien avoimia harjoituksia, sekä esittää korkeatasoisia ja kiinnostavia nykysirkusteoksia pääkaupunkiseudulla ympärivuotisesti. Kansallisella tasolla Cirko tukee nykysirkusryhmiä taiteelliseen kehitykseen tähtävien residenssien, hankkeiden ja esitysmahdollisuuksien kautta. Kansainvälisellä tasolla Cirko toimii aktiivisena partnerina nykysirkukseen verkostoissa ja taiteellisen kehityksen projekteissa.

Residenssitoiminta oli erittäin aktiivista ja henkilökunnan tarjoamat taiteilijoiden eri kompetenssialueiden kehittämiseen tähtäävät sparraussessiot jatkuivat koko vuoden. Residenssejä tarjottiin vuoden aikana Cirkon molemmat salit yhteen laskien yhteensä 59 työviikkoa (46 työviikkoa vuonna 2023 ja 50 vuonna 2022). Residenssiohjelman puitteissa Cirkossa työskenteli vuoden 2024 aikana 35 residenssiryhmän kautta 132 sirkustaiteilijaa (28 / 117 vuonna 2023 ja 32 / 122 vuonna 2022).

Cirkon vuoden 2024 ohjelmistorakenne koostui oman kausiohjelman ja vierailuohjelmiston muodostamasta kokonaisuudesta. Aiemmin osana Cirkon ohjelmistoa olleet, itsenäisellä taiteellisella ja tuotannollisella vastuulla toimineet yhteistyöfestivaalit olivat vuonna 2024 tauolla festivaalien järjestäjien sisäisistä muutoksista johtuen. Vierailuohjelma rakentuu tilavuokrauksen kautta ilman Cirkon kuratointia. Viimeinen COVID-19 pandemian johdosta vuodelta 2020 siirtynyt toteutettiin keväällä 2024.

Vuoden 2024 avainluvut osoittavat toiminnan vakautuneen taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäväälle tasolle. Kävijöitä oli yhteensä 36 389 (33 443 vuonna 2023 ja 20 150 vuonna 2022). Kausiohjelman ja yhteistuotantojen teoksia oli 7 (11 vuonna 2023 ja 9 vuonna 2022). Yleisöllle avoimia tapahtumia ja näytöksiä järjestettiin yhteensä 84 (137 vuonna 2023 ja 79 vuonna 2022). Cirkon omassa esitystoiminnassa ja yhteistuotettujen teosten esityksissä kävijöitä oli 21 076 (19 414 vuonna 2023 ja 7 020 vuonna 2022). Cirko työllisti esitystoiminnan kautta 57 sirkustaiteilijaa (57 vuonna 2023 ja 47 vuonna 2022), 4 sirkustaiteilijaa yritystilaisuuksien kautta (7 vuonna 2023 ja 22 vuonna 2022) ja 14 tuotannon tukitoiminnoissa (29 vuonna 2023 ja 19 vuonna 2022).

Tilikauden 2024 taloudellisena päätavoitteena oli lyhentää taseen alijäämää. Keväällä 2022 suoritettussa tilikauden 2020 verotarkastuksessa todetun arvonlisäverojen virheellisen käsittelyn korjaus tuotti noin 94

000 € taloudellisen rasisitteen, joka ulottui tilikaudelle 2024 saakka. Haastavasta tilanteesta huolimatta suunniteltu toiminta saatiin toteutettua ja tilikauden 2024 tulos oli 67 105,93 €. Tilikausien 2020-2021 arvonlisäverojen korjauksen maksusuunnitelma saatettiin päätökseen vuoden 2024 aikana. Jäännösveron maksu katettiin Cirkon omarahaoitusosuudesta.

Vuoden kokonaistulot (1 054 377,05 €) koostuivat 65 % Helsingin kaupungin ja Taiteen edistämiskeskuksen toiminta-avustuksista ja OKM:n kertaluontoisista yleisavustuksista sekä 35 % omista tuloista, jotka koostuvat pääsylippituloista, vuokratuloista, kohdeavustuksista ja muista tuloista. Vuonna 2024 vuokratuotot, pääsylipputulot ja esitysmyynti nousivat, mutta hankkeisiin sidotut muut tulot laskivat. Vuonna 2024 Cirko teki historiansa lippituloennätyksen, mutta voimakkaat vuosittaiset muutokset Cirkon omien tulojen rakenteessa ja määrässä tuovat kuitenkin näkyväksi yhdistyksen haavoittuvaisen ja ulkoisille vaikutteille alttiin tilan.

Teknistä laitteistoa ja tarpeistoa huollettiin tarvittavilta osin. Vuoden aikana ei toteutettu muita investointeina.

Cirkon palvelukumppaneina vuoden 2024 aikana jatkoivat Stopteltat Oy sekä majoituskumppanina Scandic Hotels. Cirko-keskuksen alakerran ravintolan Peloton Cycling Eatery Oy:n kanssa jatkettiin uuden palvelukumppanuuden kehittämistä.

Vuonna 2024 Cirkolle myönnettiin [sirkustaiteen valtionpalkinto](#) suomalaisen nykysirkuksen ansiokkaasta kehittämisestä ja edistämisestä.

Cirkon vuosi 2024 numeroina liite I.

TOIMINTA JA TAUSTAT

Cirko – Uuden sirkuksen keskus ry perustettiin vuonna 2002, ja se käynnisti aktiivisen toimintansa vuonna 2004 Suomen Kulttuurirahaston myöntämän kolmivuotisen kehitysavustuksen turvin. Vuonna 2011 Cirko laajensi toimintaansa ja avasi Suvilahden entisellä kaasutehtaan alueella kansallisen sirkustaiteen kehittämiskeskukseen, Cirkon. Cirko on noussut pienestä kollektiivista sirkuksen taiteelliseksi kehityskeskukseksi, vierailuteatteriksi ja kehittyväksi yhteistuotantotaloksi, joka on aktiivinen toimija myös kansainvälisissä verkostoissa ja projekteissa.

Jo yhdistyksen perustamisasiakirjoissa otettiin tavoitteeksi oman harjoitus- ja esitystoiminnan mahdollistavan tilan hankkiminen. Neuvottelut Helsingin kaupungin kulttuuritoimen kanssa johtivat syksyllä 2008 aiesopimukseen Kiinteistö Oy Kaapelitalon kanssa. Sopimuksen mukaan osapuolet alkoivat valmistella sirkuskeskuksen perustamista Helsingin Suvilahteen. Kaasutehtaan alueen Kojehuone-rakennuksen peruskorjausrakka kesti syksystä 2009 kevääseen 2011. Yhteensä 2 500 m²:n suuruinen rakennus peruskorjattiin Kaapelitehtaan kustannuksella (budjetti n. 3 milj. €). Cirko vuokraa rakennuksesta 1 366 m². Loput tilat ovat rakennuksen katutasossa toimivan ravintolan käytössä.

Cirkon neuvottelut Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Suomen Kulttuurirahaston kanssa syksyllä 2009 johtivat yhteensä 640 000 €:n perustamisrahoitukseen (SKR: 200 000 €, OKM: 200 000 €, 210 000 € ja 30 000 €). Lähtökohtana oli luoda keskus, joka ottaa vetovastuulleen sirkustaiteen kehittämisen paikallisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

CIRKON HALLITUS

Peggy Bauer, kauppapaikkajohtaja (puheenjohtaja)

Salla Hakanpää, sirkustaiteilija

Sini Koskimies, viestintäpäällikkö

Jenny Mansikkasalo, sirkustaiteilija

Sakari Männistö, sirkustaiteilija

Kirsi Piha, yrittäjä

CIRKON VAKINAINEN HENKILÖKUNTA

Jarkko Lehmus, toiminnanjohtaja

Timo Riitamaa, viestintä- ja markkinointipäällikkö

Salla Kurronen, vastaava tuottaja (31.7.2024 saakka), tuotantopäällikkö (1.8.2024 alkaen)

Ina Niemelä, tekninen tuottaja

Pasi Warsell, näyttämömestari

Vakinaisen henkilökunnan lisäksi palkattiin produktio- ja projektikohtaisesti mm. sirkustaiteilijoita, valo- ja äänisuunnittelijoita, näyttämötekniistä henkilökuntaa, lipunmyyjiä, tuotannollisia työntekijöitä ja muita projektityöntekijöitä. Tilikauden aikana työsuhteessa Cirkoon oli 14 tuotannon tukitoimintojen työntekijää.

TOIMITILAT

Cirko-keskuksen ytimen muodostavat kaksi suurta, toiminnallisesti eriytynyttä tilaa, joita voidaan käyttää sirkuksen esitys-, harjoitus-, ja residenssitoimintaan sekä monimuotoiseen kokous- ja tapahtumakäyttöön. Solmu-sali (240 m²) on pimennettävä, kahdeksan metriä korkea esitystila. Salissa on 140-paikkainen teleskooppikatsomo. Solmu-salin kapasiteetti on 200 henkeä. Maneesi-sali (303 m²) on yhdeksän metriä korkea hallimainen tila, jossa ei ole kiinteää katsomoa. Maneesi-salin kapasiteetti on 250 henkeä. Molemmat salit kyetään varustamaan tuotannon teknisten tarpeiden mukaan. Muut tilat (823 m²) ovat kolmessa kerroksessa sijaitsevia pukuhuone-, työhuone-, aula- ja toimistotiloja. Toimistotiloissa sijaitsevat Cirkon sekä alivuokralaisten toimistot. Cirkon pitkäaikaisvuokralainen vuonna 2024 oli Sairaalaklovnit ry. Vuokralaisilla on itsenäinen taloutensa ja toimintamuotonsa.

STRATEGINEN KEHITYSTYÖ

Keväällä Cirko toteutti yhdessä henkilöstön, hallituksen ja jäsenistön kanssa uuden strategiaprosessin Cirkon strategian tarkentamiseksi ja täydentämiseksi. Strategiatyöpajan veti Marco Mäkinen TBWA/Helsingistä. 2024–2029 strategian ytimessä on toiminnan pitkäjänteinen ja selkeästi mittaroitava kehittäminen yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Strategia tähtää sosiaalisesti, ympäristöllisesti, kulttuurillisesti ja taloudellisesti kestäväen organisaation kehittämiseen sekä sirkustaiteen näkyvyyden ja elinvoiman lisäämiseen.

Vuoden 2024 aikana Cirko jatkoi toiminnan pitkäjänteistä kehittämistä taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäväksi. Cirko käyttää Objectives and Key Results (OKR) kehittämismallia, joka rakenteellistaa strategisen kehitystyön lyhytaikaisiksi onnistumiseltaan mitattaviksi projekteiksi.

Vuoden 2024 aikana aktiivinen jäsenhankinta jatkui. Cirkolla on 118 jäsentä (96 vuonna 2023 ja 71 vuonna 2022). Cirko kehitti toiminnan läpinäkyvyyttä ja jäsenistön osallisuutta vahvistamalla jäsenviestintää ja jäsenetuja sekä järjestämällä yhteisiä tapahtumia jäsenistölle. Cirko tiivistä yhteistyötä Turun AMK:n Taideakatemian ja Salpauksen Sirkusartistikoulutuksen kanssa ja kutsui kaikki opiskelijat liittymään Cirkon jäseniksi. Tämä kutsu tullaan toistamaan vuosittain. Vuoden 2024 aikana kaikille Cirkon jäsenille varattiin jäsenhintainen lippu jokaiseen Cirkon yksin tuottamaan esityksiperiodiin. Lisäksi kalleimpien lippuluokkien hinnat pidettiin maltillisella tasolla taloudellisen saavutettavuuden lisäämiseksi.

Sirkuksen ammattimaisen toiminnan edistämiseen ja taiteelliseen kehitykseen tähtäävää sparraustoimintaa jatkettiin vuonna 2024. Sparraus keskittyy etenkin residenssiohjelman ympärille taiteilijoille tarjottavaksi dramaturgiseksi työksi sekä tuotannollisen toiminnan suunnittelun sekä markkinointiviestinnän edistämiseksi. Tämän lisäksi Cirko aloitti Avoin toimisto -toimintamallin yhdessä Zodiakin ja Tanssin talon kanssa, jonka tavoitteena on tarjota järjestävien talojen henkilökunnan tietotaitoa taiteilijoiden toiminnan kehittämiseksi sekä luoda tila yhteiselle työskentelylle ja kollegiaaliselle kohtaamiselle.

TALOUS

Tilikauden 2024 taloudellisena päätavoitteena oli lyhentää taseen alijäämää. Keväällä 2022 suoritettussa tilikauden 2020 verotarkastuksessa todetun arvonlisäverojen virheellisen käsittelyn korjaus tuotti noin 94 000 € taloudellisen rasitteen, joka ulottui tilikaudelle 2024 saakka. Cirkolle myönnettiin vuoden 2024 lisätalouarviossa 70 000 € suuruinen kertaerä sekä vuoden 2024 lopussa 22 000 € arvoinen sirkustaiteen valtionpalkinto. Haastavasta tilanteesta huolimatta näiden kertaerien avulla tilikauden 2024 tulos oli 67 105,93 €. Vuonna 2024 Cirko ei ottanut uutta pankkilainaa. Tilikausien 2020–2021 arvonlisäverojen korjauksen maksusuunnitelma saatettiin päätökseen vuoden 2024 aikana. Jännösveron maksu katettiin Cirkon omarahoitusosuudesta.

Cirkon tulot koostuivat 65 % Helsingin kaupungin ja Taiteen edistämiskeskuksen toiminta-avustuksista ja OKM:n kertaluontoisista yleisavustuksista sekä 35 % omista tuloista, jotka koostuvat pääsylippituloista, vuokratuloista, kohdeavustuksista ja muista tuloista. Vuonna 2024 vuokratuotot, pääsylipputulot ja esitysmyynti nousivat, mutta hankkeisiin sidotut muut tulot laskivat. Voimakkaat vuosittaiset muutokset Cirkon omien tulojen rakenteessa ja määrässä tuovat näkyväksi yhdistyksen haavoittuvaisen ja ulkoisille vaikutteille alttiin tilan.

Tulot pääkohdittain eriteltynä (tarkka erittely tilinpäätöksessä):

Omat tulot	2024	2023	2022	2021
Pääsylipputulot	136 910 €	67 000 €	73 400 €	52 600 €
Vuokratulot	89 462 €	79 600 €	57 200 €	85 200 €
Kohdeavustukset	18 830 €	73 600 €	5 000 €	82 000 €
Esitysmyynti	18 270 €	3 500 €	7 700 €	48 200 €
Muut tulot	103 905 €	215 600 €	89 000 €	48 500 €
Yhteensä:	367 377 €	439 300 €	232 300 €	316 500 €
Toiminta-avustukset	2024	2023	2022	2021
Helsingin kaupunki	215 000 €	200 000 €	200 000 €	200 000 €
Taiteen edistämiskeskus	380 000 €	380 000 €	380 000 €	350 000 €
Kertaluontoiset yleisavustukset	92 000 €	0 €	102 000 €	190 000 €
Yhteensä:	687 000 €	580 000 €	682 000 €	740 000 €
Kaikki tulot yhteensä:	1 054 377 €	1 019 300 €	914 300 €	1 056 500 €

Vuoden 2024 menot koostuivat henkilöstökuluista, toimitilojen vuokra- ja ylläpitokustannuksista, esitys- ja residenssitoiminnan kuluista, hankekuluista, yleisistä toimintakuluista sekä tiedotus- ja markkinointikuluista. Tilikauden 2024 aikana ei tehty merkittäviä investointeja.

Menot pääkohdittain eriteltyinä (tarkka erittely tilinpäätöksessä):

Menot	2024	2023	2022	2021
Henkilöstökulut	366 550 €	304 600 €	262 400 €	316 500 €
Vuokra- ja tilakulut	264 006 €	257 200 €	239 400 €	239 900 €
Toiminnan kulut	84 770 €	78 600 €	120 600 €	116 700 €
Viestintä- ja markkinointikulut	37 949 €	25 400 €	31 300 €	59 500 €
Esitys-, residenssi- ja hankekulut	233 682 €	278 800 €	198 500 €	329 300 €
Kaikki menot yhteensä:	986 957 €	944 600 €	852 200 €	1 061 900 €

VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI

Kävijätutkimuksen mukaan Cirkon peruskävijä on 25–45 vuotias, korkeakoulutettu helsinkiläinen, joka seuraa aktiivisesti esittävää taidetta, elokuvia, käy museoissa ja syö mielellään ulkona. Kävijöistä enemmistö on naisia. Vuoden 2024 esitysohjelmiston täyttöaste oli 89 %. Cirko ei kuitenkaan ole vielä tavoittanut suurinta mahdollista kävijämääräpotentiaalia. Cirkon taloudellinen asema ja yleisöpohjan kasvaminen mahdollistavat tulevaisuudessa esitysmäärien lisäämisen.

Vuoden 2024 aikana uuden viestintä- ja markkinointipäällikön tuoma viestinnän ja markkinoinnin osaaminen sekä yhteiskunnallisten verkostojen hyödyt tukivat entistä vahvemmin Cirkon ydintoimintaa. Vaikuttajaviestinnän tuloksena Cirkolle myönnettiin 2024 valtion lisätalousarviossa 70 000 € kertaerä toiminnan tukemiseksi.

Cirkon markkinointi oli vuonna 2024 edelleen vahvasti painottunut digitaalisiin kanaviin. Cirkon tavoitavuus olennaisissa kohderyhmissä sosiaalisen median kanavissa kasvoi tasaisesti vuoden 2024 aikana. Vuoden 2024 aikana Cirko vahvisti koko toiminnastaan viestimistä sirkustaiteen tunnettuuden kasvattamiseksi. Esitystuotantoprosesseihin luotiin toimintamalleja joilla ensi-iltaan tulevista teoksista saadaan paremmin yleisöä palvelevia ja sosiaalisen median kanaviin sopivia markkinoinnin materiaaleja. Osana hanketoimintaa Cirkon viestinnän kansainvälistä ulottuvuutta vahvistettiin. Uutiskirjeiden käyttöä tehostettiin luomalla uudet kohdeyleisöittäin räätälöidyt uutiskirjeet kansainväliselle yleisölle, presenttereille ja sirkuskouluille.

Taiteellisen kehityskeskuksen identiteetin vahvistaminen viestinnällisin keinoin jatkui vuoden 2024 aikana. Laaja-alaista sisältöjen luontia Cirkon taiteellisesta toiminnasta jatkettiin yhdessä taiteilijoiden ja henkilökunnan kanssa. Kävijäpolun selkeyttämistä ja kehittämistä jatkettiin sekä Cirko-keskuksen että Cirkon nettisivujen osalta.

YRITYSYHTEISTYÖ JA KUMPPANUUDET

Cirkon palvelukumppaneina vuoden 2024 aikana jatkoivat Stopteltat Oy sekä majoituskumppanina Scandic Hotels. Cirko-keskuksen alakerran ravintolan Peloton Cycling Eatery Oy:n jatkettiin palvelukumppanuuden kehittämistä esitys- ja ravintolatoiminnan yhteistyön tiivistämiseksi.

ESITYSTOIMINTA

Vuoden 2024 esitysohjelmisto rakennettiin kutsuperiaatteella. Vuonna 2024 toteutettiin avoin haku kotimaisille ryhmille vuoden 2026 ohjelmistoon. Taiteelliset valinnat tekivät koko Cirkon henkilökunta omien ammatillisten alueidensa näkökulmista. Vastuun ohjelmistosta kantaa Cirkon toiminnanjohtaja Jarkko Lehmus. Suomalaisille sirkustaiteilijoille ja -ryhmille suunnattu avoin ohjelmistohaku mahdollistaa ohjelmistosuunnittelun kriteeristön ja prosessin aukikirjoittamisen kesä-elokuussa 2024 toteutetussa avoimessa ohjelmistohaussa etsittiin vuoden 2026 ohjelmistoon kotimaisilta ryhmiltä valmiita teoksia sekä yhtä kansainvälisten yhteistyötahojen kanssa yhteistuotettavaa teosta.

Cirkon ohjelmistorakenne koostuu kausiohjelman, yhteistyöfestivaalien ja vierailuohjelmiston kokonaisuudesta. Yhteistyöfestivaalin järjestävä kumppani vastaa tapahtuman taiteellisesta suunnittelusta. Yhteistyöfestivaalien osalta vuosi 2024 oli väli vuosi festivaalien järjestäjien muutettua toimintamallejaan. Vierailuohjelma rakentuu tilavuokrauksen kautta ilman Cirkon kuratointia. Osa esitystoiminnasta järjestetään oman talon ulkopuolella yhteistyössä muiden teattereiden kanssa. Muiden teatterien kanssa tehtävän yhteistyön tavoitteena on laajentaa nykysirkuksen yleisöpohjaa, madaltaa kynnystä uusille yleisöille kohdata nykysirkusta sekä kasvattaa pääsylipputulota omaa taloa suurempia katsomokapasiteetteja tarjoavissa esitystiloissa.

Vuonna 2024 saatettiin päätökseen Covid-19-pandemian aiheuttaman ohjelmistollisen suman purku. Keväällä 2024 toteutettiin viimeisen vuodelta 2020 siirretyn teoksen esityspankki Kansallisteatterin suurella näyttämöllä.

Cirko on yksi Kulttuurin kummilapsen -hankkeen vuonna 2022 Helsingissä syntyneiden lasten kummiorganisaatioista. Hanke takaa kaikille vuonna 2022 syntyneille helsinkiläisille lapsille vähintään kaksi ilmaista kulttuuritapahtumaa siihen saakka, että lapset siirtyvät perusopetuksen piiriin. Vuonna 2024 Kummilapsille tarjottiin syyskaudella Recover Laboratoryn teos *Salainen saari*.

Cirko oli mukana Taidetestaajat-hankkeen vierailukohteena lukuvuonna 2023-2024 sekä lukuvuonna 2024-2025. Taidetestaajat antaa Suomen jokaiselle kahdeksaluokkaliselle mahdollisuuden osallistua kahteen kulttuuritapahtumaan lukuvuoden aikana. Taidetestaajille tarjottiin kevätkaudella 2024 neljä näytöstä Cia Doisacordesin teoksesta *Cá entre nós*, yksi näytös Circon teoksesta *Sacre* sekä yksi näytös Victoria Thierrée Chaplinin teoksesta *Bells & Spells*. Syyskaudella 2024 Taidetestaajille tarjottiin kymmenen näytöstä Arctic Ensemblen teoksesta *Ensembled* yhteistyössä Keravan kaupungin kanssa.

Keväällä 2024 ohjelmistossa jatkoi Svenska Teaternin kanssa yhteistyössä toteutettu *Ronja Rövardotter* näytelmä, jossa työlliä Uudet klassikot-rahaston tuella neljä sirkustaiteilijaa osana teokseen ensemblea.

Vuoden 2024 aikana Cirkon kausiohjelman ja yhteistuotettujen teosten lukumäärä oli 7 (11 vuonna 2023 ja 9 vuonna 2022), joista järjestettiin yhteensä 71 näytöstä (84 vuonna 2023 ja 137 vuonna 2022), joissa vieraili 21 076 kävijää (19 414 vuonna 2023 ja 7 020 vuonna 2022). Kausiohjelma ja yhteistuotetut teokset työllistivät 57 taiteilijaa (57 vuonna 2023 ja 47 vuonna 2022).

KAUSIOHJELMA

- 23.-27.1.2024 Cia Doisacordes: Cá entre nós, 6 näytöstä, Solmu
26.1.-28.3.2024 Circa: Sacre, 3 näytöstä, Tanssin talo
25.4.2024 Sivuhenkilöt: Luukamari hybridiesitys, 1 näytös, Kulttuurikeskus Stoa
18.-25.5.2024 Victoria Thierree Chaplin: Bells & Spells, 4 näytöstä, Kansallisteatteri ja Oulun teatteri
8.-23.9.2024 Arctic Ensemble: Ensembled, 13 näytöstä, Kerava
19.9.-1.10.2024 Recover Laboratory: Salainen saari, 22 näytöstä

YHTEISTUOTETUT TEOKSET

- 19.1.-7.5.2024 Svenska Teatern & Cirko: Ronja Rövardotter, 22 näytöstä

YHTEISTYÖFESTIVAALIT

Vuonna 2024 oli yhteistyöfestivaalien väli vuosi. Oh My Puppets! -festivaalia järjestävä Aura of Puppets muutti festivaalin tapahtuvaksi joka toinen vuosi. Väli vuosiina Cirko järjestää Aura of Puppetsin kanssa sirkus- ja nukketetteritaiteilijoiden residenssin, jossa valmistettava teos esitetään seuraava vuoden festivaalilla.

Kallo Collective päätti lopettaa OuNous -festivaalin järjestämisen vuoden 2023 lopussa. Festivaalin sijasta Cirko ja Kallo Collective järjestivät Yhdessä-tapahtuman, joka piti sisällään sirkustaiteilijoiden ensiapukoulutuksen ja kaksipäiväisen tulevaisuustyöpajan. Työpajaan osallistui 20 sirkustaiteilijaa.

YHTEISTUOTANTO JA TEOSVÄLITYS

Vuoden 2024 aikana Cirko kehitti Loisto-hankkeen kautta uuden teosvälityksen toimintamallin. Kyseessä on merkittävä kehitysaskel, joka mahdollistaa aktiiviksemman tavan toteuttaa Cirkon ydintehtäviä suhteessa esitystoimintaan, sekä vahvistaa Cirkon ja taiteilijoiden tulonmuodostusta. Cirko on solminut teosvälityssopimukset Company Kate & Pasin, Recover Laboratoryn, Company Portmanteaun ja SISUS sirkuksen kanssa. Cirkolla on tiivis yhteistyökumppanuus seuraavien kansainvälisesti merkittävien toimijoiden kanssa w/ -yhteistuotantoverkoston kautta:

Baerum Kulturhuset / Norja

Chamäleon / Saksa

Dynamo / Tanska

Kulturhuset Stadsteatern / Ruotsi

La Grainerie / Ranska

Jackson's Lane / Iso-Britannia

Rigas Cirks / Latvia

VIERAILUOHJELMA JA TILAVUOKRAUS

Cirkon tiloissa, ensisijaisesti Maneesi-salissa, järjestettiin vuoden aikana 15 tilaisuutta, (25 vuonna 2023 ja 10 vuonna 2022) joiden tuotannosta vastasi ulkopuolinen toimija. Tiloissa järjestettiin yksityistilaisuuksia, festivaaleja sekä nykytanssin ja -teatterin esitys- ja harjoitustoimintaa.

Cirko-keskuksessa vieraili näiden tapahtumien myötä 14 255 kävijää (11 455 vuonna 2023 ja 11 783 vuonna 2022). Vuoden aikana välitettiin taiteilijoita yhteen yksityisen sektorin tilaisuuteen Cirkon tilojen ulkopuolella, joihin osallistui n. 4000 kävijää (1 700 vuonna 2023 ja 3 000 kävijää vuonna 2022).

Elämyspalvelun digitaalisen myyntialustan sopimus Gigle Oy:n kanssa irtisanottiin kannattamattomana vuoden 2024 alkuun. Sirkusteosten ja -numeroiden välittäminen vaatii aina tuotannollista työtä. Digitaalinen myyntialusta ei sovellu sirkuksen tarpeisiin.

VIERAILUOHJELMAN TEOKSET

12.-14.4.2024 Blind Gut Company 9,5-vuotis festivaali, 7 näytöstä

14.-22.11.2024 Tanssiteatteri Tsuumi: Suojelija, 8 näytöstä

TAITEELLINEN KEHITTÄMINEN

Yksi Cirkon ydintehtävistä on sirkuksen kehittäminen taiteena. Cirko toteuttaa tätä tehtävää ympärivuotisen residenssiohjelman sekä taiteellisen kehityksen hankkeiden kautta.

RESIDENSIOHJELMA

Cirkon residenssitoiminta on ollut vastikkeellista vuoden 2023 alusta. Vastikkeellisuus tarkoittaa, että residenssitaiteilijoille maksetaan residenssikorvaus ja heiltä peritään residenssi vuokra. Vuoden 2024 aikana residenssejä oli yhteensä 59 työviikkoa, ja residenssiohjelman puitteissa teki taiteellista työtään 132 taiteilijaa. Cirko tarjosi residenssitaiteilijoille korkealaatuiset tilat sirkustaiteelliseen työskentelyyn ja mahdollisuuksien mukaan majoituksen sekä näyttämötekniistä, tuotannollista ja taiteellista konsultointia Cirkon työntekijöiden työajan puitteissa. Yksittäisten residenssijaksoiden kesto oli 1–3 viikkoa.

Residenssijaksot antoivat taiteilijoille ja ryhmille mahdollisuuden taiteelliseen työhön sekä tilaisuuden avata taiteellista työskentelyään laajemmalle yleisölle, yhteistuottajatahoille ja ostajille.

Residenssivalinnat teki Cirkon henkilökunnasta koostuva työryhmä avoimen haun kautta. Valinnoissa painotettiin työryhmien ja työsuunnitelmien ammattimaisuutta, taiteellista ajattelua, yksilöllisyyttä, kansallista kattavuutta, tasa-arvoista edustusta sekä projektin soveltuvuutta Cirkon tiloihin. Residenssiin valittiin ammattiuran eri vaiheissa olevia taiteilijoita sekä luomisprosessin eri vaiheissa olevia teoksia.

RESIDENSIOHJELMAN RYHMÄT JA TEOKSET

1. Nuua Company, 1 vko
2. Omiaruhje, 1 vko
3. Viivi Roiha, 2,5 vko
4. Henna Kaikula, 1 vko

5. RetroCausality, 1 vko
6. Blind Gut Company, 1 vko
7. Miradonna Sirkka, 1 vko
8. Jenny Mansikkasalo, 1 vko
9. Aino Savolainen, 1 vko
10. Linnea Tuominen, 1 vko
11. Hannu Juntunen, 1 vko
12. Hanna Moisala, 1 vko
13. RISA, 1 vko
14. Milla Jarko, 3 vko
15. Blind Gut Compy, 3 vko
16. SASAK Janita Rauhala, 2 vko
17. SASAK Linda Ylisirkka, 2 vko
18. Takayama Productions, 0,5 vko
19. Recover Laboratory, 1 vko
20. Charles Quevillon, 2 vko
21. Kate & Pasi, 2 vko
22. OPUS Company, 1 vko
23. Company Portmanteau, 2 vko
24. Recover Laboratory, 2 vko
25. Salla Jantunen, 2 vko
26. Agit-Cirk, 2
27. Reflectors / Heijastimet, 2 vko
28. Recover Laboratory, 2 vko
29. Tobias Piero Dohm & Fabian Laute (Suomi-Saksa-Suomi residenssivaihto), 3 vko
30. Sivuun Ensemble & Kallo Collective, 2 vko
31. Usva Company, 1 vko
32. Aino Savolainen, 1 vko
33. Vilus.art, 3 vko
34. Underhouse Productions, 3 vko
35. Unleashed -työryhmä, 3 vko

TAITEELLISEN AJATTELUN AKATEMIA

Ensimmäinen Taiteellisen Ajattelun Akatemia (TAA) toteutettiin yhteistyössä Taideyliopiston Teatterikorkeakoulun Avoimen kampuksen kanssa Koneen säätiön hankerahoituksella 2018-2021. Lukuvuonna 2021-2022 TAA toteutettiin yhden lukuvuoden mittaisena opintokokonaisuutena Cirkon ja Taideyliopiston omin resurssein. Vastuuopettajina toimivat Cirkon vt. toiminnanjohtaja Jarkko Lehmus ja Taideyliopiston varadekaani Ville Sandqvist.

Vuoden 2024 aikana Cirko edisti opintokokonaisuuden jatkokehitystä monitaiteiseksi maisteriohjelmaksi yhteistyössä Taideyliopiston akatemioiden kanssa.

LOISTO-HANKE

Loisto-hanke on Cirko – Uuden sirkuksen keskuksen, Zodiak – Uuden tanssin keskuksen ja Tanssin talon yhteinen hanke, jonka tavoitteena on sirkuksen ja tanssin kansainvälisen myynnin, markkinoinnin ja tuotanto- sekä kiertue toiminnan kehittäminen ja osaamispääoman kasvattaminen.

Sirkuksen ja tanssin tuotanto- ja kiertue ympäristön kehittämishankkeen proof-of-concept vaihe toteutettiin Jane ja Aatos Erkon säätiön rahoituksella vuosina 2022–2024. Hanke sai alkunsa sirkuksen ja tanssin kentän pitkittyneistä haasteista suhteessa teosten elinkaariin sekä kiertue- ja tuotanto ympäristöihin niin kotimaassa kuin kansainvälisesti. Hankkeen tavoitteena on tunnistaa ja ratkaista sirkuksen ja tanssin keskeisiä kansainvälistymisen haasteita.

Vuosien 2023-2024 aikana hankkeessa tehtiin mittava selvitystyö tanssin ja sirkuksen kiertue toiminnan haasteista ja ratkaisumahdollisuuksista ([linkki selvitystyön julkaisuun](#)), benchmarkattiin kansainvälisiä toimintamalleja, tehtiin kansainvälistä markkina-analyysia, tehostettiin kansainvälistä sekä hankekumppaneiden että taiteilijoiden b2b-viestintää, edistettiin case-esimerkeiksi valikoitujen teosten ja taiteilijoiden kansainvälistä näkyvyyttä, kohtaamisia ja työmahdollisuuksia, keskusteltiin rahoittajien ja sidosryhmien kanssa, vahvistettiin kansainvälisiä ja kotimaisia verkostoja ja luotiin uusia kontakteja. Vuoden 2024 aikana rakennettiin w/ -yhteistuotantoverkosto, josta lisää vuosikertomuksen verkostojen osiossa.

Cirko on työskennellyt Loiston kontekstissa tiiviisti kolmen suomalaisen sirkusryhmän Sivuhenkilöiden, Hands some Feetin ja Opus Companyn kanssa. Sivuhenkilöiden *Luukamari* sekä Hands some Feet & Opus Companyn *Colorsphere* olivat Cirkon ensimmäisiä suunnitelmallisia yhteistuotantoja. Cirko on Loisto-hankkeen aikana ohjannut aikaisempaa enemmän resursseja teosten esituotantoon, markkinointi- ja viestintämateriaaleihin ja teosten elinkaarien pidentämiseen. Vuoden 2024 aikana tehty yhteistyö on tehnyt näkyväksi yhteistuotanto- ja kiertue ympäristön kehittämisen tarpeen ja mahdollisuudet. Vuoden 2024 aikana valmisteltiin ja lähetettiin hankkeen jatkorahoituksen hakemus Jane ja Aatos Erkon säätiölle vuosille 2025-2028.

TAITEILIJOIDEN TYÖKALUPAKKI

Syksyllä 2024 Cirko valmisteli [taiteilijoiden työkalupakin](#), jonka sisältö on vapaasti ladattavissa. Työkalupakki sisältää esimerkkejä teosten teknisistä ridereistä ja viestintämateriaaleista, joita taiteilijat voivat käyttää apuna oman riderin ja viestintämateriaalien luomisessa. Työkalupakki sisältää myös listauksen kotimaisista ja kansainvälisistä organisaatioista, jotka tarjoavat residenssejä sirkustaiteilijoille. Työkalupakki julkaistaan vuoden 2025 alussa.

YHTEISÖSUUNTAINEN JA -LÄHTÖINEN TOIMINTA

Yleisökeskusteluihin ja avoimiin harjoituksiin osallistui vuoden 2024 aikana yhteensä 369 osallistujaa (565 vuonna 2022 ja 604 vuonna 2022). Muihin yhteisösuuntaisiin tapahtumiin osallistui yhteensä 500 osallistujaa (1 033 vuonna 2023 ja 287 vuonna 2022).

Cirko on yksi Kulttuurin kummilapset-hankkeen vuonna 2022 syntyneiden helsinkiläisten lasten kummiorganisaatioista. Hanke takaa kaikille vuonna 2022 syntyneille lapsille vähintään kaksi ilmaista kulttuuritapahtumaa siihen saakka, että lapset siirtyvät perusopetuksen piiriin.

YLEISÖKESKUSTELUT

- 26.1.2024 Cia. Doisacordes yleisökeskustelu
27.3.2024 Circa yleisökeskustelu

AVOIMET HARJOITUKSET

- 5.1.2024 Omiaruhje
24.1.2024 Viivi Roiha: V
25.3.2024 Sasak Aura & Akin
10.4.2024 Blind Gut Company: Transparent Surfaces
19.4.2024 Aura of Puppets: Marttila-Pelto-Lehti
3.5.2024 Charles Quevillon: Librations
5.6.2024 Cie. Portmanteau: Pyykki
1.7.2024 Saila Jantunen: Duonuora
12.9.2024 Recover Laboratory: Salainen saari
12.9.2024 Reflectors
23.10.2024 Tobias Piero Dohm & Fabian Laute (Suomi-Saksa-Suomi residenssivaihto)
13.12.2024 Usva Company: KIINNI

MUU YHTEISÖSUUNTAINEEN JA -LÄHTÖINEN TOIMINTA

- 27.5.2024 Cirkon kevätjuhlat
15.8.2024 Planet Suvilahti / Recover Laboratory: Kuplat
3.-5.12.2024 Yhdessä-sirkustaiteen kehittämistapahtuma

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

CIRCUSNEXT 2017-2025

Cirko on mukana kansainvälisessä circusnext-hankkeessa platform member -roolissa. Cirkon vastaava tuottaja Salla Kurronen matkusti toukokuussa Pariisiin vuoden 2024 finalistien teosten esittelytilaisuuteen. Vuoden 2024 kansalliseen hakuun tuli hakemus neljältä suomalaiselta ryhmältä, joista jatkoon ehdotettiin Onni Toivosen teosta *Stygian* and Eikka Alatalon teosta *RetroCausality*. Kansalliseen valintapaneeliin osallistui Cirkon henkilökunnan lisäksi Molly Saudek circusnextin taiteellisesta jurysta sekä Miradonna Sirkka edellisen vuoden finalistin asemassa. Valitut ryhmät osallistuivat circusnextin taiteellisen kehityksen laboratorioihin Kroatiassa ja Ranskassa. Lehmus ja Kurronen matkustivat Pariisiin marraskuussa vuoden 2025 finalistien valintatilaisuuteen. Suomalaiset ryhmät eivät edenneet finaaliin.

VERKOSTOT

Cirko on aktiivinen toimija pohjoismaisissa, eurooppalaisissa ja globaaleissa nykysirkusverkostoissa. Verkostojen tehtävänä on edistää nykysirkuksen kehitystä, lisätä vuorovaikutusta organisaatioiden ja taiteellisten ryhmien välillä sekä luoda yhteisiä ohjelmia ja malleja taiteellisen työn tukemiselle ja esitysten kierrättämiselle.

CIRCOSTRADA

Cirko jatkoi kansainvälistä yhteistyötä ja verkottumista osana eurooppalaista Circostrada-verkostoa osallistumalla työryhmiin ja hankkeisiin. Cirkon vastaava tuottaja Salla Kurronen osallistui Circostradan vuosikokoukseen Karslsruhessa toukokuussa 2024.

BALTIC NORDIC CIRCUS NETWORK

Cirko on mukana Baltic Nordic Circus Networkissa (BNCN). Verkoston toiminnan päälinjat sirkusalan kompetenssin lisääminen sekä tiedon levittäminen ja kulttuuripoliittinen vaikuttaminen. Lehmus osallistui BNCN:n kevätkokoukseen Riikassa. Kurronen osallistui BNCN:n syyskokoukseen Vilnassa.

W/ YHTEISTUOTANTOVERKOSTO

Vuoden 2024 aikana Cirko kehitti Loisto-hankkeen kautta uuden eurooppalaisen yhteistuotantoverkoston, joka sai nimekseen w/ (lausutaan with). Yhteistuottaminen lisää Cirkon mahdollisuuksia toteuttaa taiteellisen ja ammatillisen kehityksen ydintehtäviään sirkustaiteilijoiden ja -taiteen tukemiseksi.

w/ -yhteistuotantoverkoston partnerit ovat:

Baerum Kulturhuset / Norja

Chamäleon / Saksa

Dynamo / Tanska

Kulturhuset Stadsteatern / Ruotsi

La Grainerie / Ranska

Jackson's Lane / Iso-Britannia

Rigas Cirks / Latvia

Verkosto on valinnut ensimmäisen yhteistuotettavan teoksen syksyn 2024 aikana. Teos ja verkosto julkistetaan keväällä 2025 CirkusExpo-myyntitapahtumassa Tukholmassa.

MUUT KANSAINVÄLISET TAPAHTUMAT

Muu vuoden 2024 kansainvälinen toiminta tapahtui Loisto-hankkeen ja ohjelmistosuunnittelun puitteissa. Myyntitapahtumien järjestäjät tukivat taloudellisesti kansainvälisten ostajien osallistumista. Tapahtumien aikana Cirkon henkilökunta tapasi myös paikallisia rahoittajia sekä suomen edustustojen ja kulttuuri-instituuttien edustajia. Vuoden 2024 tapahtumat olivat:

CircusExpo-myyntitapahtuma ja Circus Mania-festivaali, Tukholma, Kurronen ja Riitamaa

Cirkusstad -festivaalin ammattilaistapahtuma, Rotterdam, Kurronen

Fira Trapezi -festivaalin katalonialaisen sirkustaiteen myyntitapahtuma, Reus, Lehmus

Baerum Kulturhuset sirkustaiteen kehittämisen seminaari, Baerum, Lehmus

Cirkus Cirkörin teos *Tipping Point*, Tukholma, Lehmus

MICC myynti- ja verkostoitumistapahtuma, Montreal, Kurronen ja Lehmus

Edinburgh Festival Fringe, Edinburgh, Kurronen ja Riitamaa

Recirquelin teos *IMA*, Budapest, Kurronen

Christmas Comes to Moominvalley -teoksen ensi-ilta, Jackson's Lane, Lontoo, Kurronen

LIITE 1 CIRKO - UUDEN SIRKUKSEN KESKUS VUOSI 2024 NUMEROINA

Talous

Tulot 1 054 062,00 €

Menot 986 955,00 €

Tulos 67 107,00 €

Valtion ja kaupungin toiminta-avustusten osuus 65 %

Omarahoitusosuus 35 %

Sirkustaiteen kehittäminen

132 sirkustaiteilijaa residenssissä (117 vuonna 2023 ja 122 vuonna 2022)

35 residenssiryhmää ja 59 työviikkoa (28 residenssiryhmää ja 46 työviikkoa vuonna 2023 ja 32 ryhmää ja 50 työviikkoa vuonna 2022)

Cirkon tapahtumat, kausiohjelma ja yhteistuotetut teokset

7 teosta (11 vuonna 2023 ja 9 vuonna 2022)

71 näytöstä / tapahtumaa yhteensä (84 vuonna 2023 ja 137 vuonna 2022)

Työllistävä vaikutus

57 sirkustaiteilijaa esitystoiminnan kautta (57 vuonna 2023 ja 47 vuonna 2022)

4 sirkustaiteilijaa yritystilaisuuksien kautta (7 vuonna 2023 ja 22 vuonna 2022)

14 tuotannon tukitoiminnoissa (henkilökunta, tekniikan apuhenkilöstö, lipunmyynti, järjestyksenvalvonta) (29 vuonna 2023 ja 19 vuonna 2022)

Cirkon kokonaiskävijämäärä

36 389 kävijää (33 443 vuonna 2023 ja 20 150 vuonna 2022), joista

21 076 omassa esitystoiminnassa ja yhteistuotetuissa teoksissa (19 414 vuonna 2023 ja 7 020 vuonna 2022),

869 muissa omissa tapahtumissa, kuten taiteilijataapaamisissa, työpajoissa, avoimissa harjoituksissa ja yritystilaisuuksissa (2 400 vuonna 2022 ja 1 347 vuonna 2022), ja

14 255 muiden Cirkon tiloissa järjestämissä tilaisuuksissa (11 455 vuonna 2022 ja 11 783 vuonna 2021).